

De éppen a döntő pillanatokban elmulasztották, s később árulók (Ocskay, Bezerédi) is nehezítették dolgát.

A kuruc fejedelem azonban így sem hátrált meg. Nem ő, hanem a szintén árulóvá lett fővezér, Károlyi Sándor tette le a nagymajtényi síkon a fegyvert, amíg ő külföldön igyekezett segítséget keresni. – De nem adta fel a reményt bujdosásában sem. Nem kért a Habsburgok mindent megbocsájtó ígéréteiből. Veszni hagyta hatalmas birtokait. A külföldi hatalmak, XIV. Lajos francia király, Nagy Péter cár érdekei azonban másképp alakultak. Rákóczinak Rodostóban már csak az maradt hű kísérői, Mikes Kelemen, Bercsényi és a többiek között, hogy megírja örökbecsű *Emlékiratait* és *Vallomásait*.

S mi e könyv nyomán meghatódva és lelkesedve kísérjük nyomon a nagy kuruc fejedelem életének fordulóit, akinek semmi áldozat nem volt sok, ha a hazáról és a szabadságról volt szó.

SERES JÓZSEF

KOVÁCS LAJOS: NYOLCADIKBA JÁRNI ÁPRILISI TRÉFA

„Igazad van: minden osztályba érdemes eljárni, ha az ember egy kicsit odafigyel.” Ezzel a mondattal kezdődik *Kovács Lajos* könyve. A későbbiekben aztán kiderül, hogy az olvasónak is érdemes odafigyelnie, mert így megtudja, hogy nyolcadikba járni bizony nem is mindig áprilisi tréfa. Sőt! Ahogy előrehaladunk a kötet novelláiban (melyek egy része a *Kincskereső* lapjain jelent meg először), mind inkább arról győződünk meg, hogy egy nyolcadikosnak napról napra olyan új problémák zavarják meg a nyugalomát, amilyenekről addig nem is álmodott. Itt van mindjárt a pályaválasztás. Hát ez nem könnyű dolog, különösen ha nemcsak saját vágyálmainkat kell a valósággal szembeítteni, hanem a szüleinkét is. Csaba apja például mindenáron autószerelőt akar faragni mulya és kétbalkezes fiából, s ugyanígy erőlködik Ádám bácsi is, hogy a kövér és lomha Bélát kosárlabdázó-sztárnak nevelje. Oda kell figyelni, méghozzá alaposan nemcsak Baba néninek, az osztályfőnöknek, hanem az osztálytársaknak is, mert a leghatásosabb, ha egymást hűtik le, még mielőtt az egész jövőendő életüket megkeresítő kudarcok bekövetkeznének. Persze, a kudarcokat nem lehet mindig elkerülni, hozzájuk is kell szokni. Géza és Tamás például az iskolai versenyen döbben rá, hogy az addig lenézett Magdi (aki csak lány) sokkal többet tud náluk, s hogy ezt – bármennyire is sérti a férfiúságukat – be kellene látniuk. (Ők azonban inkább sértődötten elrohannak.) Minden nap új próbát tartogat nyolcadikosaink számára. Ez az a kor, amikor egy kicsit nehéz elviselnünk egymást (valamint a szüleinket és a tanárainkat), s ugyanakkor érzékenyebbek is vagyunk egymás problémái iránt. Ez segíti át hőseinket a kisebb-nagyobb bukta-tókon, bár ebben a könyvben semmi sem oldódik meg olyan egyszerűen, mint ahogy azt sok más ifjúsági könyvben megszoktuk. A lusták nem lesznek szorgalmasabbak, a csak önmagukkal törődők is hiába sülnek fel, nem vagy alig ébred fel bennük a közösségi szellem. Kovács Lajos gyerekhősei mégis elnyerik a szeretetünket, mert közösségük igazi közösség – figyelnek egymásra, s aki bajba jut közülük, azon megpróbálnak segíteni, még ha időnként eredménytelenül is.

Kovács Lajos maga is pedagógus, nem az íróasztalánál találja ki gyerekhőseit. S ezért azok, bár semmi rendkívüli nem történik velük, izgalmasakká válnak számunkra. Mert *valódiak!* Egy iskola hétköznapijait elevenednek meg a könyv lapjain, egy olyan iskoláé, amelyben te is jársz. Ezért is érdemes elolvasnod ezt a könyvet.

BAKA ISTVÁN